

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/26013 GK 133

7/36468 GK 45

7/36585 GK 58

7/37698 GK 68

7/38493-38494 GK 83

16 Haziran 2026

7/38772-38777 GK 85

Sayı :30824082-610-15923396

Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

7/36468 GK 45

**SİVAS MİLLETVEKİLİ
SAYIN ULAŞ KARASU'NUN
TBMM 7/36468 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Seçim bölgem Sivas genelinde giderek artan sayıda açılan taş, mermer ve çeşitli maden ocakları; sadece doğal alanları değil, tarihi mirası ve yerel halkın temel su kaynaklarını da tehdit etmektedir.

Son olarak Şarkışla ilçesine bağlı Ortaköy'de mevcut olan mermer ocağının genişletilmesi için girişimde bulunmuştur. Mevcut sahada daha önce 9,98 Hektarlık alanda faaliyet gösterilmekte olan (faaliyet için 11/04/2014 tarih ve 20289998/045.99/5462 sayı ile ÇED kapsam dışı kararı alınmıştır) Ruhsat alanı 92,70 ha, yeni ÇED alanı 22,37 ha olarak belirlenmiş ve 10 hektardan 22 hektara çıkmıştır. Bu nedenle bu büyüklükteki bir alan için Çevresel Etki Değerlendirmesi raporu alınması zorunludur. Aksini düşünmek hukuka aykırı olacaktır.

Ayrıca köy ve çevresi potansiyel sit alanıdır. Ortaköy Travertenleri, Sıcak Çermik, Delikkaya ve Sarıkaya bölgelerinde bulunan alanlar bilimsel anlamda "doğal jeolojik miras" niteliği taşımaktadır. Keza proje; yer altı ve yer üstü su kaynaklarına, doğaya, çevre ve insan sağlığı üzerinde ciddi etkiler yaratabilecek nitelikte olup, halihazırda tarım arazi olarak kullanılan sürülmüş tarlarla sınır, tarım arazilerine bitişiktir. Yıllardır; Şarkışla Ortaköy'de Sıcak Çermik kaplıcası mevcut olup işletilmekte, sağlık/kaplıca turizmi yapılmaktadır. Kaplıcanın suyunun yakın dönemlerde debisinde ve sıcak suyun ısısında düşmeler yaşandığı belirtilmektedir.

En önemlisi ise Kızılırmak üzerindeki en büyük 2 barajdan Yamula Barajı (Kayseri) ve Hirfanlı Barajı'nın (Kırşehir) enerji, yer yer sulama ve içme suyu kullanımına katkı sağlaması da milyonlarca nüfusun oluşacak çevre kirliliğinin boyutundan etkileneceği kaçınılmazdır.

Her geçen gün artan maden faaliyetlerinin, denetimsiz yapıldığı ve bölgelerin tarım, hayvancılık, yer altı ve içme suyu kaynaklarını olumsuz etkilediği ve çevresel tahribatlara yol açtığı görülmekte, insan sağlığı başta olmak üzere tüm canlılar üzerinde ciddi tehditler oluşturmaktadır.

Bu çerçevede;

- 1)Genelde Sivas, özelde tüm ilçeler ayrı ayrı gösterilmek üzere aktif durumda olan maden ocaklarının sayısı ve faaliyet alanları nelerdir?
- 2)Önergeye konu Ortaköy'deki ocağın genişleme sahasının çevresel etki değerlendirme (ÇED) raporu var mıdır? Yoksa neden muaf tutulmuştur?
- 3)Taş ocağının ve genişleme ile faaliyetine izin verilmesi öngörülen ocağın bölgenin flora ve fauna üzerindeki etkilerin değerlendirilmesi nasıl yapılmıştır?
- 4)Ortaköy, Sıcak Çermik ve Sarıkaya bölgelerinde yürütülen faaliyetlerin, arkeolojik alanlara, endemik bitki türlerinin korunmasına, çevre ve su kaynaklarına yönelik olumsuz etkisiyle ilgili yapılmış herhangi bir bilimsel inceleme veya denetim mevcut mudur? Var ise içerikleri nedir?
- 5)Mevcut maden ocağının denetimi ne sıklıkla yapılmaktadır? Yapılan denetimlerde kontrolsüz patlatılan dinamitler başta olmak üzere tespit edilen eksiklik veya ihlaller nelerdir? Bu ihlallere yönelik hangi yaptırımlar uygulanmıştır?
- 6)Bu alanların "Doğal Sit Alanı" olarak ilan edilerek korunması yönünde Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır? Bu alanların statüsü yeniden değerlendirilecek midir?

- 7)Tüm dünyada doğal jeolojik miras niteliğindeki traverten alanları koruma altına alınırken, bu alanlarda madencilik faaliyetlerine izin verilmesinin gerekçesi nedir? Bu tür faaliyetlerin kısıtlanması ya da durdurulması için bir planlama yapılmakta mıdır?
- 8)Ocağın faaliyete geçtiği bölgelerde zarar gören köylüler, tarım arazileri veya içme suyu kaynakları ile ilgili bakanlığınıza iletilen şikâyet ya da şikâyetler olmuş mudur, olmuş ise bakanlığınızın bu konudaki tutumu ne olmuştur?

CEVAPLAR

Sivas İli, Şarkışla İlçesi, Ortaköy Köyü Mevkiinde, 92,70 ha ruhsat alanının 22,37 ha'lık kısmında 50.000 m³/yıl (135.000 ton/yıl) (blok+pasa) kapasite ile Ata Turizm İşl. Taş. Mad. Kuyum. San. ve Dış Tic. A.Ş. tarafından gerçekleştirilmesi planlanan "İR:200810809 ve ER:3200265 Nolu II-B Grubu Traverten Ocağı Kapasite Artışı" projesine Sivas Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne 11.04.2025 tarihli ve E-202515 sayılı "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararı verilmiştir.

Söz konusu projeye ilişkin Proje Tanıtım Dosyası (PTD)'nin 07.03.2024 tarihinde İl Müdürlüğümüze sunulmasının ardından 26.03.2024 tarihli ve E-52429240-220.02-9125785 sayılı yazımızla DSİ 19. Bölge Müdürlüğü, Sivas İl Özel İdaresi, Sivas Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü, Sivas İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Tabiat Varlıklarının Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü ve Doğa Koruma ve Milli Parklar Şube Müdürlüğüne kurum görüşü sorulmuştur.

Sivas İl Müdürlüğümüze sunulan projeye ilgili kurumların görüşleri doğrultusunda gerekli açıklama, bilgi ve taahhütlere PTD'de yer verilmiş olup Proje Tanıtım Dosyasına Bakanlığımızın ced.csb.gov.tr adresindeki ÇED Duyuruları başlığından ulaşılabilmektedir.

29.07.2022 tarihli ve 31907 sayılı Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği, Ek-1 Listesi 25. Madde (a) Bendinde "25 hektar ve üzeri arazi yüzeyinde (Kazı ve döküm alanı dâhil) planlanan açık işletmeler" hükmü ile 45. Madde (a) bendinde "Madenlerin çıkarılması (Ek-1 listesinde yer almayanlar)" hükmü yer almaktadır. Dolayısıyla, 92,70 ha ruhsat alanının 22,37 ha'lık kısmında işletilmesi planlanan ve E-ÇED sistemi üzerinden İl Müdürlüğümüze sunulan projeye ilişkin Proje Tanıtım Dosyasında, saha incelemesinde ve kurum görüşleri neticesinde mer'î mevzuat kapsamında yapılan incelemenin ardından söz konusu projenin çevresel etkilerine karşı alınması gereken tedbir ve taahhütlerin, hesaplamalar ve modellemelerin uygun bulunması mevzuatta öngörülen sınır değerlerin aşılmadığının anlaşılması nedeni ile söz konusu projeye Müdürlüğümüzce "ÇED Gerekli Değildir" kararı verilmiştir. Mermer ocaklarına maden ruhsatı MAPEG tarafından verilmekte olup maden ruhsatları ve maden ocaklarına ilişkin bilgilerin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından edinilmesine uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Proje Tanıtım Dosyasının 07.03.2024 tarihinde İl Müdürlüğümüze sunulmasının ardından 14.03.2024 tarihinde İl Müdürlüğümüz teknik personelleri tarafından yerinde yapılan incelemeler neticesinde Bakanlığımızın 11.04.2014 tarihli ve 5462 sayılı yazısı ile ÇED Yönetmeliği hükümlerinden muaf değerlendirilen 9,98 ha alanının dışından da malzeme alındığı ve pasa depolandığı tespit edilmiş olup, tespit edilen hususlar Tüzel Kişi Tutanağında kayıt altına alınmıştır. Bu kapsamda, 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 10. Maddesinin ihlal edilmiş olması nedeniyle 20. maddesi (e) bendi 1. fıkrası "Çevresel Etki Değerlendirmesi süreci tamamlamadan inşaatı başlayan ya da faaliyete geçenlere proje bedelinin yüzde ikisi oranında idarî para cezası verilir. Cezaya konu olan durumlarda yatırımcı faaliyet alanını eski hale getirmekle yükümlüdür." hükmü gereğince, PTD'de 8.500.000 TL olarak belirlenen proje bedelinin yüzde ikisi olan 170.000,00 TL (Yüzyetmişbin Türk Lirası) idari para cezası uygulanmıştır.

Ayrıca söz konusu idari yaptırım kararına ek olarak 2872 sayılı Çevre Kanunu 15. Maddesi 1. Fıkrası "(Değişik: 26/4/2006-5491/12 md.) Bu Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan yönetmeliklere aykırı davranışlara söz konusu aykırı faaliyeti düzeltmek üzere Bakanlıkça ya da 12 nci maddenin birinci fıkrası uyarınca denetim yetkisinin devredildiği kurum ve merciler tarafından bir defaya mahsus olmak üzere esasları yönetmelikle belirlenen ve bir yılı aşmamak üzere süre verilebilir." hükmü kapsamında da 9,98 ha alan dışında madencilik faaliyetinin derhal durdurulması, 2872 sayılı Çevre Kanunu 15. Maddesi 1. Fıkrası uyarınca kararın tebliğ tarihinden itibaren en fazla bir yıl içinde idari yaptırıma konu pasanın; söz konusu projeye "ÇED Gerekli Değildir" kararı verilmesi durumunda PTD'de koordinatları belirtilen pasa alanlarına, aksi taktirde 9,98 ha olan ÇED muafiyetine esas alana taşınması ve sahanın eski haline getirilmesine ilişkin idari tedbir uygulanmıştır.

Davacılar Şarkışla Ortaköy Muhtarlığı ve Ortaköylüler Sosyal Yardımlaşma Kültür Eğitim ve Sağlık Vakfı tarafından "İR:200810809 ve ER:3200265 Nolu II-B Grubu Traverten Ocağı Kapasite Artışı" projesine ilişkin Müdürlüğümüzce verilen 11.04.2025 tarihli ve E-202515 sayılı "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararının iptali ve öncelikle yürütmesinin durdurulması talebiyle Sivas İdare Mahkemesinde Esas No:2025/652 ile açılan davada 13.11.2025 tarihinde sahada Bilirkişi İncelemesi yapılmış olup davayla ilgili iş ve işlemler devam etmektedir. Dava sonucunda verilen karara uygun olarak gerekli iş ve işlemler yapılacaktır.